

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne, izvzemati nedelje in praznike — inserati do 80 petit vrat s Din 2, do 100 vrat s Din 2.50, od 100 do 300 vrat s Din 3, večji inserati petit vrat s Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopis se ne vrata.

UREDNISTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Krafijeva ulica 8, tel. 8
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Nacistični prevrat v Avstriji:

Konec samostojnosti in neodvisnosti Avstrije

Suoči so prisilili Schuschnigga k odstopu in izročitvi oblasti hitlerjevcem

Pod grožnjo, da bodo nemške čete vkorakale v Avstrijo, je moral kancelar dr. Schuschnigg odpovedati za nedelje najavljeni ljudsko glasovanje in odstopiti — Nova vlada je popolnoma hitlerjevska

DUNAJ, 12. marca. br. Cesar nihče ni slutil in pričakoval, se je zgodilo. Hitlerjevi so v pretekli noči izsilili v Avstriji državni prevrat in se polastili vse oblasti v državi. Od danes dalje je Avstrija hitlerjevska. Samostojno in neodvisno Avstrije, zgrajeno po načelih papeževih enciklike »Quadragesimo anno« je konec. Od danes dalje plapola po vsej Avstriji zastava s klukastim križem.

Včeraj so se dogodili razvijali od poldneva dalje z bliskovito naglico ter so na dramatičen način zaključili napore kancelarja Schuschnigga za očuvanje avstrijske neodvisnosti. Ko so avstrijski nastri uvideli, da bi pomenil za njih izid ljudskega glasovanja bud poraz, so se zatekli k svoji stari metodi nasilja. Opoldne je bil kancelarju Schuschniggu po posebnem odpoljanju iz Berlina sporočen kratkoročni ultimat nemške vlade, ki je zagrozila da

bo vkorakala v Avstrijo nemška vojska če ljudsko glasovanje takoj ne odgodi, kancelar Schuschnigg ne odstopi in izroči vso oblast v državi narodnim socialistom. Dr. Schuschnigg se je tej grožnji sprva uprl, upajoč, da bo našel zasišmo pri vresilah, zlasti pri Italiji, ki se je doslej vedno postavljala za zaščitnico avstrijske samostojnosti in neodvisnosti. Toda Schuschniggovi apeli so tako v Rimu, kakor v Parizu in Londonu naleteli na gluhu ušesu. Bil je postavljen pred izbiro, da ali izzove oborožen spopad, ki bi zahteval morda nesteto žrtve in potoke krvi ter pa hval državo v vrtine krvave revolucije, ali pa da se ukloni nasilju in odstopi. Odločil se je za umik. Z njim so se solidarizirali tudi vsi ostali nemacični ministri, dočim so hitlerjevski ministri ostali na svojih mestih.

Ginljivo slovo dr. Schuschnigga Poslovilni govor zadnjega kancelarja samostojne avstrijske države

Ob 19.45 se je kancelar Schuschnigg poslovil v avstrijskega prebivalstva po radiu z naslednjim govorom:

»Avstrijci, Avstrijci!

Današnji dan nas je postavil pred težko in odločilno situacijo. Dobil sem od predsednika države nalog, da o teh dogodkih obvestim avstrijsko prebivalstvo.

Nemška vlada je predsedniku države Miklasu stavila kratkoročen ultimativ, da mora imenovati za zveznega kancelarja od nemške države predlagano osebnost, za člane vlade pa od nemške vlade označene osebe. V nasprotnem primeru bodo nemške čete po poteku tega roka vkorakale v Avstrijo.

Ugotovljeno pred vsemi svetom, da so popolnoma izmišljene vse vesti, ki so razširjene ponokod po Avstriji in po inozemstvu, češ da je v Avstriji izbruhnila revolucija, da teče kri v potokih, da vlada ni gospodar položaja in da ne more napraviti reda.

Predsednik države mi je naročil, naj sporotim vsemu prebivalstvu Avstrije, da se umikamo nasilju. Ker za nobeno ceno, tudi v tej resni in težki urri ne, nemoč prelivati nemške krvi, smo naši oboroženi sili dali nalog, naj se za pri-

mer, da bi ne nihče čete res vkorakale v Avstrijo, brez odpora umakne in počaka na odločitev prihodnjih ur.

Ob enem je predsednik države Miklas imenoval generalnega inšpektorja vojske, pehotnega generala Silhovskega za avstrijskega povelenjnika avstrijske oborožene sile. On bo izdajal nadaljnja navodila vojski.

Jaz pa se ob tej uri poslavljam od avstrijskega naroda z besedami:

Bog čuvaj Avstrijo!

Godba je nato odsvirala avstrijsko državno himno »Bog ohrani, bog obvari...«

Plebiscit ododen

Ob enem je bilo objavljeno, da je za nedeljo razpisano ljudsko glasovanje odgodeno na nedoločen čas.

Vest o odstopu Schuschnigga je bila v avstrijskih nacističnih krogih sprejeta z velikanskim navdušenjem in tem trenutku so se avstrijski hitlerjevi že smatrali gospodarje položaja. Povsod so nastopili zelo oblastno, se polastili v prvi vrsti politice in prevzeli s svojimi napadnalmi in zaščitnimi oddelki skrb za javni red in mir.

Nova vlada Seyss Inquarta V vladi so samo izraziti nacisti

Na Dunaju so se med tem že vršila med Seyss Inquartom in predsednikom države Miklasom pogajanja o sestavi nove vlade v smislu zahtev nemškega ultimata.

Ob 1.30 zjutraj je bilo po radiu razglaseno, da je nova vlada sestavljena. Z balkona kancelarske palače je vodja nacistov inž. Reinhaller najprvo objavil prevzem oblasti po narodnih socialistih, nakar je dr. Jury sporodil zbrani mnogiči sestavo vlade. Vlada je sestavljena tako le:

zvezni kancelar dr. Arthur Seyss-Inquart;

podkancelar: general dr. Gleise-Hornstau;

zunanje zadeve: dr. Wilhelm Wolf; pravosodje: notar dr. Franz Hueber; prosvetna: univ. prof. dr. Oswald Men-

gin;

zvezni kancelar dr. Seyss-Inquart ima tudi vodstvo ministrstva za državno obramo.

Za državnega podtajnika za javno varnost pri kancelarju je imenovan dušinski policijski direktor dr. Michael Skubl.

Uradu zveznega kancelarja sta predeljena za zadeve varnostne službe dr. Ernest Kaltenbrunner in za zadeve politične vzgoje major Hubert Klausner.

Kako je prišlo do prevrata Nemška vojska je bila že na meji in je zasedla vse strategične točke

DUNAJ, 12. marca. br. Kakor zatrjujejo v okolici dr. Schuschnigga, je prišlo do sprememb v Avstriji pod pritiskom Berlina. Včeraj je bila odrejena mobilizacija sedme nemške armade, ki ima svoj sedež v Monakovem. Na Bavarskem so rekvirirali vse automobile in druga transportna sredstva in jih stavili na razpolago vojski, ki je krenila na avstrijsko mejo, pripravila na, da po izteku ultimata vkoraka v Avstrijo Nemške čete so po dunajskih informacijah, ki pa jih v Berlinu demantirajo, okrog sedme prekoračile mejo, zasedle vse strateško važne točke na meji tako, da bi onemogočili vsako akcijo avstrijske vojske. Avstrijski notranji minister Seyss Inquart pa je izdal avstrijski eksekutivi nalog, da se nikjer ne sme upirati nemškim četam, če bi prišle na avstrijsko ozemlje. Sprito tega je bilo jasno, da bi Dunaj padel v par urah, da bi ga sli-

schnigg upiral. Nekateri oddelki nemške vojske so zasedli tudi važnejše obmejne kraje. Nemške čete so korakale v Avstrijo v treh kolonah in sicer na Tirolski, solnogrški in gornjeavstrijski meji, tako da bi v danem primeru lahko v par urah zasedle vse ozemlje.

Da bi zaradi tega postopanja Nemčija ne prišlo do kakega mednarodnega incidenta, so stvar maskirali na ta način, da je Seyss Inquart po odstopu Schuschnigga kot zasečni vodja kancelarskih poslov postal Hitlerju brzjavko, v kateri ga naproša, naj mu pošije nemške čete za obnovno reda in miru, če da grozi v Avstriji marksistični upor.

Tudi Miklas odstopi?

Dunaj, 12. marca. br. Posmo posoli se na miklasovo mesto da negotovimo zusti,

da bo odstopil tudi predsednik države Miklas. Na njegovo mesto bi imel priti bivši ministarski predsednik in sedanji predsednik glavnega kontrole dr. Ender.

Bivši ministri beže

Dunaj, 12. marca. br. Večina bivših klerikalnih ministrov, ki so pod silo razmer mo-

rali odstopiti, je že v teku noči zapustilo Dunaj. Minista Zernatta in Stockinger sta se z avtomobilom odpeljala na Madžarsko, trije drugi, katerih imena še niso znana, so pobegnili na Češkoslovaško, zvezni kancelar dr. Schuschnigg pa se je ponosi z avtomobilom odpeljal na Korosko in nameverja odpotovati v Italijo. Ni še znano, ali je že prekoračil mejo.

Prevzem oblasti po hitlerjevcih

Danes so bili imenovani novi deželni glavarji, policijski direktorji in mestni župani

Dunaj, 12. marca. br. Že v teku noči so bili izdani vsi potrebeni odloki o namestitvi narodnih socialistov na vseh vodilnih mestnih državne uprave. Imenovani so v vseh deželah novi deželni glavarji, novi varnostni direktorji, policijsko oblast pa so povod prevzeli voditelji narodno socialisti-

čnih napadnalm in zaščitnih oddelkov. Prav tako so imenovani tudi novi župani vseh mestnih občin. Na vsa to mesta so postavljeni izraziti narodni socialisti. Na Dunaju je imenovan za župana dosedanj podžupan dr. Lahr, v Gradcu pa odvetnik dr. Julius Kaspar. Deželni glavar za Sta-

jerko je postal inž. Helfrid, za policijsko direktorja v Gradcu pa je imenovan vodja štajerski SS oddelkov Uebereiter.

Nemška policija na Dunaju

Dunaj, 12. marca. br. Po noči so prispeki s šefom SS oddelkov Himmlerjem na čela. Ob 5. zjutraj so se preko Monakovega pripeljali na Dunaj, kjer so takoj prevzeli vodstvo poslov in organizacije avstrijske policije. Z njimi so prispeki šef reditelske policije Heyderich, šef reditelske policije general Dalauer, vodja berlinskih SS oddelkov Jost in vodja berlinskih SA oddelkov podpolkovnik Meissner. Oni bodo organizirali predvsem policijsko upravo na Dunaju in vodili vse posile okrog policijsko-političnih ukrepov.

Zapori se polnijo

Dunaj, 12. marca. br. Že v teku noči so narodni socialistični oddelki, ki so še pred sestavo nove vlade po večini že na lastno posevni policijsko oblasti v Avstrijskih deželah in na Dunaju, izvršili številne aretacije pristašev v vodiljev patriotske fronte in levitarjev. Te aretacije utemeljujejo s tem, češ da je treba te ljudi zaščititi pred ogroženjem nacističnih množic, ki bi se mu bile izpostavljene s strani teh ljudi temelega maščevali s prečkanjem, katere pod prejšnjim režimom na Dunaju so zapori prenapolnjeni.

Nemška vojska vkorakala v Avstrijo

Poslanica Hitlerja prebivalstvu Avstrije

Nemčija ni mogla več gledati trpljenja avstrijskih Nemcev pod nasilniškim režimom neznanne manjšine — Zato je Hitler davi odredil, da nemška vojska zasede vso Avstrijo in omogoči avstrijskemu prebivalstvu, da s svobodnim glasovanjem odloča o svoji bodočnosti

BERLIN, 12. marca. br. Opoldne je minister za propagando Goebbels iz uradu državnega kancelarja v Berlinu predčital po radiju poslanico državnega kancelarja Adolfa Hitlerja. Poslanica, ki so jo prenašale vse nemške, avstrijske, Švicarske, norveške, italijanske in ameriške radijske postaje, se glasi:

Nemci!

Z globoko bolestjo v srcu smo že leta sem doživljali usodo naših rojakov v Avstriji. Večna zgodovinska povezanost, ki je bila rešena že leta 1866. v svetovni vojni pa ponovno potrdjena, je Avstrija že od nekaj vključila v nemško narodno in življensko skupino. Bol, ki so jo tej državlj povzročali najprej od zunaj, pozneje pa od znotraj, smo občutili kot našo lastno bol, kakor nasprotno vemo, da je milijonov avstrijskih Nemcev nezredno Nemčija povzročila enako bolestno sočutje. Ko je v Nemčiji narod po zmagli zmagne narodne socialistične ideje zopet našel pot k samozvezju velikega naroda, se je pričela v Avstriji nova doba trpljenja in težkih preizkušenj.

Rečim, ki ni imel nikake legalnosti, je poskušal svoj, od ogromne vedne avstrijskega naroda odlikovan obetaj bratniti z brutalnimi sredstvi ter se vzdržati z osobnim in gospodarskim zatrjanjem in uničevanjem. Tako smo lahko kot velik narod doživel, da je bilo nad 6 milijonov ljudi naše kriji po številčno neznanen manjšini zatrjanih, ker se je tej manjšini uspelo polniti s oblasti v državi. Ta režim je paknil te ljudi v politično brezpravnost in s svojim zatrjanjem pripravil gospodarski propad, ki je v silinem nasprotnju z novim življenjem v novi Nemčiji. Kdo je mogel tem nezrečenim rojakom zameriti, da so svoje pogledi obračali v Nemčijo, s katero so bili njihovi predniki toliko stoljeti povezani, s katero se v naštrajnejši vojni vse časov borili ramo na ramu. Stoletna nemška kultura je bila njihova kultura, za katero so tudi sami dali toliko dragocenih prispevkov.

To zatrjanje ne pomeni nikendar drugoga, kakor obesediti stotisoč ljudi v največjo trpljenje, toda če smo pred loti to trpljenje že potrebljali premišljati, je z naraščajočim ugledom Nemčije naraščala tudi vo-

rod trajno nemogoče ter nečastno, neprestano gledati, kako se ljudje iste narodnosti samo zaradi svojega naziranja in priznavanja k tej narodni skupnosti, zaradi svoje povezanosti z idejo zatrjanja, zasedljajo in zapirajo. Nad 40.000 beguncov je sprejel v svoje okrilje samo Nemčija, na desetisočih jih je jecalo v tej državi po zaporih, ječah in koncentracijskih taboriščih, stotisoč pa so prišli na beraško palico.

Noben narod na svetu tega ne bi mogel trajno trpteti razen, če ne bi zasušil, da ga vesi preizkušajo.

L. 1936 sem skušal najti pot, da bi se našel inžid, da se tragedija te bratske države omili, da bi prislo do resničnega sporazuma.

Sporazum z dne 11. julija 1936 je bil podpisani samo za to, da se v prihodnjem trenutku zoper izgraj. Brezpravnost ogromne večine avstrijskega prebivalstva je ostala se v zadržal, njihov počit je bil spremenil. Se nadalje so ostali brezpravni pariz. Kdo je prisal na temelega vodstva, je ostal ne glede na to, ali je priprost cestni pometač ali visokoznačilen.

Se drugič sem skušal dovesti do sporazuma. Prizadel sem si, da bi reprezentante tega režima, ki je stal brez vsake legitimne legitimacije nasprotni meni po nemškemu narodu izvoljenemu voditelju in nemškemu kancelarju prepričal, da je to stanje trajno nemogoče in nevdzdržno, ker se naraščajoči odpor avstrijskega prebivalstva ne more z narasčajočim nas

Navdušen sprejem nemške vojske v Avstriji

Nemške čete so prekoračile tiroško mejo ter zasedajo posamezne kraje

MÜNCHEN, 12. marca. Poseben poročalec DNB, ki je danes odpotoval na nemško-avstrijsko mejo na Tiroškem poroča o vkorakovanju prvih nemških čet na avstrijsko ozemlje naslednje:

V soboto na vse zgodaj zjutraj so se zbrali številni oddelki nemških čet na tiroško-avstrijski meji. V prvih jutranjih urah je mejo prekoračil pri Mittenthaldu 12. lovski polk. V dolgih kolonah so marsikrake čete v popolni bojni opremi s topovi in trenom čez mejo. Malo pred 8. uro so tudi pri Scharnitzu nemški izvidnički čete prekoračile avstrijsko mejo. Nemški orozniki, ki takoj po cestni zapornici, so pozdovrili prihajajoče nemške vojske z dvignjenim rokom, vzklikajoč »Heil Hitler!«

Vse prebivalstvo Scharnitzja je hitelo nemškim četam nasproti. V prekipevčenem navdušenju so se vojaki kar na cesti poljubljali in bratili s prebivalstvom. Z vseh privatnih hiš in jivnih poslopij so poleg redce-belečnih zastav zavirali tudi rdeči praporji s klukastim križem. Občinski odbor v Scharnitzu se je vkorakajočim nemškim četam takoj ponudil na razpolaganje.

Varnostni ukrepi v ČSR in na Madžarskem

PRAGA, 12. marca. br. V Pragi z največjim pozornostjo spremjamajo dogodek v Avstriji. Odločno zanikajo vesti, ki so bile sinoti razširjene v inozemstvu, da je češkoslovaška vlada odredila mobilizacijo ter poslala svoje čete na nemško in avstrijsko mejo. Res je le, da je vlada odredila poostenreno kontrolo na meji, ker je bilo pričakovati, da bo v Avstriji prišlo do incidentov ter da bodo skušali begunci priti preko meje. Ministrski predsednik dr. Hoříček je sinoči ob 21. sklical sejco vlade. Na seji so sproti proučevali poročila iz Avstrije ter pozno v noč spremjamajo dogodek.

BUDIMPESTA, 12. marca. br. V madžarska vlada se je sinoči sestala k izredni seji, ki je trajala pozno v noč. Notranji in zunanj minister sta podala poročila o dogodkih v Avstriji in o ukrepih na meji. Mač je začasno zapra in kontrola poostenrena. Dogodki v Avstriji so izvrali na Madžarskem veliko razburjenje.

Pariz, 11. marca. br. Dogodki v Avstriji so vzbudili v francoski javnosti ogromno pozornost. Listi v senzacionalnih oblikah objavljajo poročila iz Avstrije vendar pa jih še ne komentirajo. Le »Petit Soir« piše, da se poslužuje Nemčija napram Avstriji enake taktike, kakor se je že posluževali tudi na

go. V Scharnitzu so se nemške čete takoj razdelile in odkorakale v posamezne večje tiroške trge in mesta. Povod, kjer so se pojavili rajhovski odredi, jih je sprejelo nepopisno navdušeno prebivalstvo. V trenutku je vojska sprejelo v svojo sredo prebivalstvo, zlasti mladina, ter jih okrasilo z zelenjem in papirnatimi zastavami. Čete so bili tudi takoj pogoščeni z vinom in cigartami. Mladina je tekla za vojaštvom, se obesala na vozove in topove in venomer vzklikala nemški državi in vodji Hitlerju.

V večjih mestih je sprejelo prebivalstvo nemške čete pod slavoloki ob zvokih nemške in avstrijske državne himne. Povod si viden nepozabne prizore, kako so se rajhovski in avstrijski oficirji in vojaki na ulicah objemali in poljubovali. Marsikrake so se pohodu nemških čet pridružile tudi edinice avstrijske vojske in korakale skupno blizu proti sredini Avstrije.

Graz, 12. marca. br. Ob 13. so nemške čete prekoračile Štajersko mejo in prispevale ob 15. v Gradec kjer jim pripravljajo stisočglava množica triumfalen sprejem.

Kaj bo z rimskimi protokoli

BUDIMPESTA, 12. marca. br. V madžarskih krogih so nad dogodki v Avstriji zelo presenečeni in s skrbjo gledajo na nadaljnji razvoj. Posebno jih skrbi, kaj bo sedaj z rimskimi protokoli. Z vključitvijo Avstrije v nemški sistem bo po sodbi madžarskih krovov avtomatično prenehala funkcionirati rimski sporazum in bosta tako Avstrija in Madžarska izgubili zaslombbo, ki sta jo dosegli v Italiji. Avstrija se bo morala podrediti nemški štiriletki in bo tako iztrgana iz sistema rimskih protokolov. S tem pa bo prizadeta tudi Madžarska, ki bo morala sedaj iskati novo orientacijo.